

Raadsvoorstel

Onderwerp : **Kwaliteitsimpuls centrum Losser; ambitie en visie**

Zaaknr/Documentnr : 16Z00933/16.0005851

Portefeuillehouder : M. Wildschut

Losser, 12 april 2016

Voorstel

1. De “Ambitie centrum Losser” vaststellen als kader stellend document voor de verdere uitwerking van het “Parapluplan centrum Losser”.
2. De “Ruimtelijke visie centrum Losser 2003” binnen de kaders van de “Ambitie centrum Losser” actualiseren en door ons college verder laten uitwerken op basis van het recente planproces en hierbij de volgende uitgangspunten hanteren:
 - a. Het onderdeel “verkeer en parkeren” baseren op het verkeerskundig groei-model: “Groei naar meer verblijfsruimte”, waarbij:
 - uitvoering wordt gegeven aan het plan voor het herverdelen van parkeren,
 - het doorgaand verkeer wordt ontmoedigd,
 - bij herinrichtingen de situatie “autoluw met incidenteel parkeren” wordt gecreëerd, welke op termijn doorgroeit naar “autoluw zonder parkeren”.
 - b. Het noordelijk deel van de Gronausestraat opnemen binnen de ruimtelijke visie en daarbij te kiezen voor de uitgangspunten zoals verwerkt in scenario 5.

Aanleiding

In de zomer van 2014 heeft CML haar rapportage “Inspiratie voor een toekomstbestendig centrum Losser” uitgebracht en gepresenteerd (zie bijlage 1).

CML was ambitieus en wilde graag aan de slag met (onderdelen) van dit plan.

Tegelijkertijd speelden ook bij de gemeente verschillende ontwikkelingen. Zo was kort daarvoor, mede t.b.v. de Kadernota 2015, de eerste versie van het MIP (integraal meerjaren investerings- en onderhoudsprogramma voor de openbare ruimte) opgesteld. Hierin waren onder andere de herinrichting van de Gronausestraat, rioolvervangingen in het centrum Losser, aanpassingen in de Braakstraat en de parkeerplaats de Langenkamp opgenomen.

Verder waren er ontwikkelingen m.b.t. de Aloysiuslocatie en het Martinusplein en kwamen er bouwplannen in 't Zijland (van zowel Domijn als DuraVermeer) in een stroomversnelling.

Gemeente heeft in de tweede helft van 2014, op basis van bovengenoemde ontwikkelingen, het initiatief genomen om actoren bij elkaar te brengen en een breed planproces op gang te brengen om te komen tot een kwaliteitsimpuls in het centrum van Losser.

De intentie is dat CML en Gemeente samen optrekken om deze kwaliteitsimpuls te realiseren. Met het organiseren van een excursie op 24 november 2014 is de eerste stap gezet. Op deze dag is de werktitel "Parapluplan centrum Losser" geïntroduceerd om aan te geven dat er integraal gewerkt moet worden aan verschillende aandachtsvelden om het centrum de gewenste kwaliteitsimpuls te kunnen geven. Gemeente, centrumondernemers en andere actoren hebben daarbij, ieder vanuit hun eigen taken, rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, hun eigen speerpunten.

Participatie- en planproces zomer 2014 t/m 23 maart 2016

Na de excursie op 24 november 2014 is door de gemeente een uitgebreid participatie- en planproces op gang gebracht. In bijlage 2 is hiervan een overzicht opgenomen.

1. Ambitie centrum Losser

Rode draad in het proces is de ambitie voor het centrum. Wat willen we zijn (identiteit) en waar willen we met z'n allen naar toe met het centrum van Losser? De "Toekomstvisie Losser" zegt daar in algemene zin iets over en op 24 november 2014 is door de deelnemers aan de excursie ook nagedacht over de identiteit van het centrum van Losser.

Verder hebben de sessies met CML, de bijeenkomsten over de Aloysiuslocatie en de bijeenkomsten met de klankbordgroepen hiervoor input geleverd.

Een ambitie moet echter ook realistisch zijn en draagvlak hebben. Er moeten principiële keuzes gemaakt worden t.a.v. bijvoorbeeld de inrichting van de openbare ruimte; ligt de nadruk op het inrichten als verblijfsgebied (met meer ruimte voor evenementen, terrassen, bankjes, bloem-bakken, etc.) of ligt de prioriteit bij (het behouden van) ruimte voor de auto en parkeren?

Tegelijkertijd speelt de herinrichting van de Gronausestraat. In de "Ruimtelijke visie 2003" is reeds de ambitie opgenomen om de "entrees" naar het centrum te verbeteren. Dit is de reden dat de planvorming voor de herinrichting van de Gronausestraat mede is aangegrepen om het planproces voor het centrum op gang te brengen. Naast een betekenis in de "beleving" van het centrum heeft de Gronausestraat, als dé ontsluitingsweg voor het centrum, echter ook een belangrijke verkeerskundige functie.

2. Onderzoek en analyse

"Verkeer en parkeren" is dus een afgeleide van de ambitie die we gezamenlijk hebben. Het moet echter wel duidelijk zijn welke randvoorwaarden verkeer en parkeren stellen en welke keuzes te maken zijn. Om deze redenen zijn eind 2015 verschillende onderzoeken en analyses uitgevoerd.

Op gebied van verkeer en parkeren zijn twee (samenhangende) onderzoeken uitgevoerd:

- Verkeersonderzoek Gronausestraat,
- Parkeeronderzoek centrum Losser

De eindrapportages van deze onderzoeken zijn opgenomen in respectievelijk de bijlage 3 en 4.

3. Ideeën en scenario's

Op basis van alle verzamelde informatie en inbreng vanuit de inloopavonden in de zomer van 2015 is samen met de klankbordgroepen gewerkt aan ideeën en mogelijke scenario's voor zowel de Gronausestraat als voor het centrum van Losser (zie participatieproces in bijlage 2).

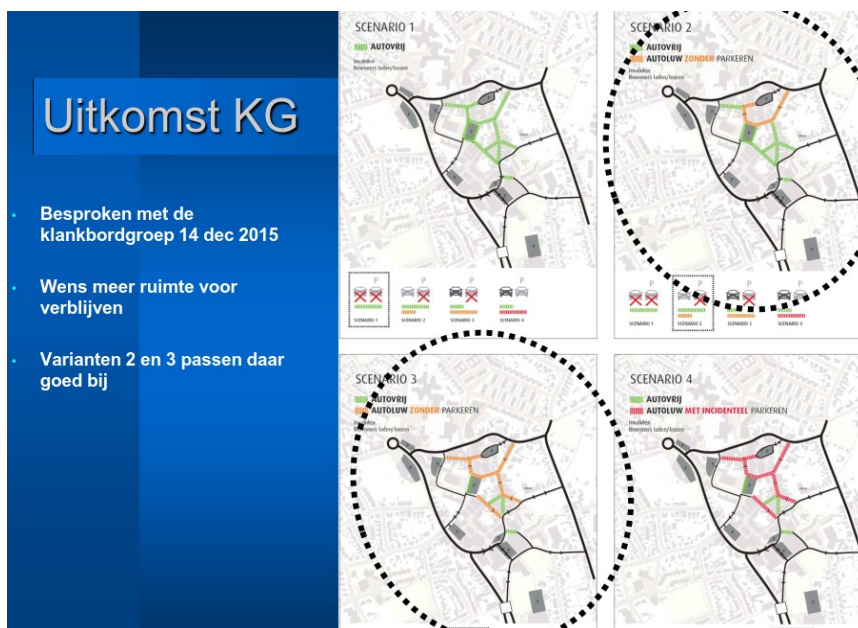
4. Van ideeën en scenario's naar ambitiedocument en één voorkeursscenario

Op 18 en 19 januari 2016 zijn presentaties verzorgd in respectievelijk de Algemene Ledenvergadering van CML en in de raadscommissie Ruimte. Hierin is ingegaan op het proces, de onderzoeksresultaten, de aanzet voor een ambitie voor het centrum en de opgestelde scenario's. In bijlage 5 zijn de presentaties opgenomen.

Vanuit met name de commissie Ruimte kwam het verzoek om een periode in te lassen waarin ruimte wordt gegeven aan iedereen die een reactie zou willen geven op de ideeën en de scenario's. Die ruimte is gegeven en er is ruimschoots van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Uit de hoeveelheid en diversiteit van de binnengekomen reacties blijkt de complexiteit van het onderwerp. Er is echter geen éénduidig advies te geven op basis van de reacties. Om deze reden is besloten een extra bijeenkomst met de klankbordgroepen te organiseren.

Extra bijeenkomst klankbordgroep Centrum (23 maart 2016)

De klankbordgroep Centrum heeft in eerste instantie (op 14 december 2015) uitgesproken een voorkeur te hebben voor scenario 2 of 3 (ingeschat werd dat scenario 1 geen draagvlak zou hebben en scenario 4 was niet ambitieus genoeg omdat deze teveel bij de huidige situatie blijft). Onderstaande afbeelding is afkomstig uit bijlage 5.

Op 23 maart jl. heeft de extra bijeenkomst van de klankbordgroep centrum plaatsgevonden. Alle aanwezigen en de leden van de klankbordgroep Centrum zijn in de gelegenheid gesteld een terugkoppeling te geven van de reacties vanuit hun achterban of nog eens aan te geven wat de belangengroepering die zij vertegenwoordigen belangrijk vinden. Daarna is door de gemeente een terugkoppeling gegeven van de binnengekomen reacties.

Aansluitend is in een werksessie het centrum van Losser doorgenomen waarbij steeds de ambitie: “wens voor meer verblijfsruimte” naast het item “verkeer en parkeren” is gelegd en waarbij zowel de binnengekomen reacties als de inbreng van de belangvertegenwoordigers zijn “meegenomen”.

Tijdens de bijeenkomst bleek nog eens hoe de meningen verdeeld zijn en waar het spanningsveld ligt. Een deel wil graag ontmoetingsruimtes maken. Deze moeten dan wel veilig zijn, hetgeen bereikt kan worden door minder auto's en minder parkeren. Hier kijken met name de ondernemers anders tegen aan. Zij vinden het belangrijk de auto's erin te laten.

Om beter inzichtelijk te maken welke keuzes er voor liggen en hoe het straatbeeld er uit zou kunnen zien als de beschikbare ruimte meer aangewend wordt voor verblijfsruimte, zijn inspiratiebeelden gemaakt. In bijlage 6 is de presentatie opgenomen die op 23 maart jl. met de klankbordgroep centrum is doorgenomen. Hierin zijn meer inspiratiebeelden opgenomen.

Conclusie klankbordgroep Centrum

De conclusie van de klankbordgroep, op basis van de binnengekomen reacties en de uitgebreide discussies tijdens de bijeenkomst, was dat scenario 2 vooralsnog té ambitieus is.

Voorgesteld werd om een zogenaamd “groeimodel” te introduceren dat is gebaseerd op een tussenvorm van de scenario's 3 en 4 en dat zich ontwikkelt naar scenario 3 (voor de nummering van de scenario's: zie bovenstaande afbeelding en bijlage 5). De gedachte hierbij is dat die tussenvorm de komende maanden, in het kader van de ruimtelijke visie, verder wordt uitgewerkt.

Verkeerskundig groeimodel: “Groeien naar meer verblijfsruimte”

Het “groeimodel” dat voort kwam uit de bijeenkomst van de klankbordgroep Centrum houdt in dat er groei is naar meer verblijfsruimte. Het doorgaand verkeer wordt ontmoedigd en de openbare ruimte wordt flexibel ingericht en kan daarmee relatief snel inspelen op ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld het vaker organiseren van (kleinere) evenementen waarmee bezoekers naar het centrum van Losser getrokken worden.

Diezelfde flexibiliteit maakt het bijvoorbeeld ook mogelijk relatief eenvoudig door te groeien naar scenario 3, waarmee “autoluw met incidenteel parkeren” plaats maakt voor “autoluw zonder parkeren”.

Het “groeimodel” bevat nadrukkelijk ook een stuk ambitie ten opzichte van de huidige situatie. Uitgangspunt is dat bij herinrichtingen direct een (groot) deel van de parkeerplaatsen zal verdwijnen ten gunste van meer ‘verblijfsruimte’. Hiermee vindt groei plaats van de huidige situatie naar de

situatie “autoluw met incidenteel parkeren”.

Duidelijk is dat deze gewenste flexibele inrichting eisen stelt aan het onderdeel “openbare ruimte” van het Parapluplan.

Samenvattend omvat het groeimodel: “Groeien naar meer verblijfsruimte” de volgende ambitie/facetten:

- Uitvoering geven aan het plan voor het herverdelen van parkeren in en aan de rand van het centrum. In bijlage 5 is dit plan toegelicht.
- Het ontmoedigen van het doorgaand verkeer door maatregelen in onder andere de Brinkstraat en op het Raadhuisplein.
- Bij herinrichtingprojecten in de openbare ruimte direct het aantal parkeervakken (fors) verminderen en daarmee te “groeien” van de huidige situatie naar een situatie “autoluw met incidenteel parkeren”,
- Op termijn doorgroeien van de situatie “autoluw met incidenteel parkeren” naar “autoluw zonder parkeren” (hetgeen relatief eenvoudig kan door de openbare ruimte flexibel in te richten).

Inhoudelijke stukken ten behoeve van besluitvorming door uw raad

Op basis van de uitkomsten van de bijeenkomsten van de klankbordgroepen zijn documenten opgesteld op basis waarvan de nu voorliggende stap in het planproces gezet kan worden.

Het betreft de volgende documenten:

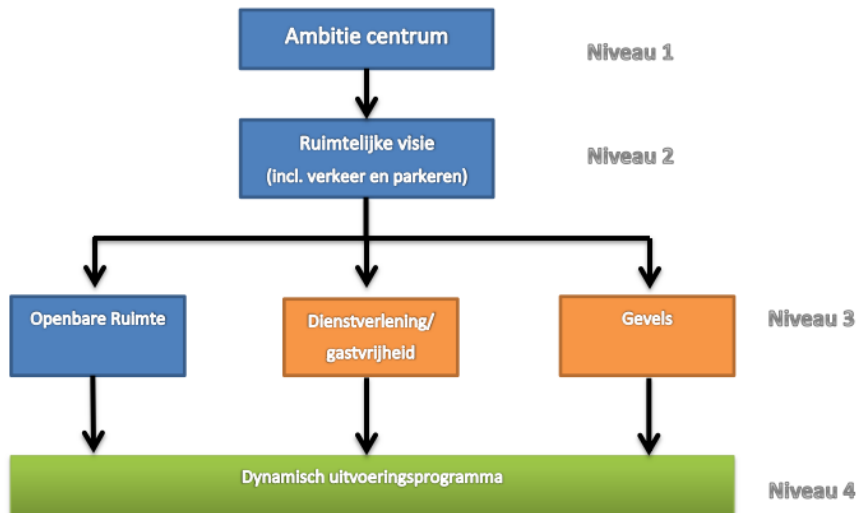
- a. “Ambitie centrum Losser”; vast te stellen als kader stellend document voor de verdere uitwerking van het “Parapluplan Losser” (bijlage 7).
- b. Een verkeerskundig groeimodel: “Groeien naar meer verblijfsruimte”. Het groeimodel is verder beschreven in de notitie “Toelichting op de verkeerssituatie centrum Losser; groei naar meer verblijfsruimte” (bijlage 8b).
- c. Gronausestaat, scenario 5 verwerken binnen de kaartlagen van de aanzet voor de Visie centrum Losser (bijlage 8c).
- d. Aanzet Visie centrum Losser (lagenkaart).
De thema’s uit de ambitie worden na besluitvorming door uw raad nader uitgewerkt in de ruimtelijke visie. In het kader van de nu voorliggende stap in het planproces is een eerste aanzet gemaakt bestaande uit een lagenkaart (bijlage 8a).

Parapluplan centrum Losser

De term “Parapluplan centrum Losser” is een werktitel die is ontstaan bij de excursie van 24 november 2014 om aan te geven dat er integraal gewerkt moet worden aan verschillende aandachtsvelden om het centrum de gewenste kwaliteitsimpuls te kunnen geven.

In de praktijk blijkt dat er soms nog wat onduidelijkheid is over de stukken die opgesteld worden en wat het Parapluplan nu eigenlijk behelst. Daarom is in onderstaand figuur weergegeven uit welke samenhangende onderdelen het “Parapluplan centrum Losser” bestaat en welke niveaus te onderscheiden zijn.

Parapluplan centrum Losser

Verder is in bijlage 9 een overzichtstabel opgenomen met een toelichting per onderdeel, welke partij verantwoordelijk is ('trekker') voor welk onderdeel, wat er op dit moment aan besluitvorming voor ligt en over welke onderdelen later besloten moet worden om tot een uitvoeringsprogramma te kunnen komen. Ook is een zogenaamde "dummy" opgenomen met een impressie van de overkoepelende rapportage die opgesteld zal worden als de verschillende onderdelen van het Parapluplan zijn uitgewerkt.

Argumenten

1.1 Uit het planproces komt naar voren dat het van belang is om eerst het kader stellend document "Ambitie centrum Losser" vast te stellen, alvorens de onderliggende documenten verder uit te werken.

In de praktijk blijkt dat discussies al snel gaan over detailinvullingen, terwijl de hoofdrichting nog niet vast staat. Hiermee worden discussies om samen tot een goed plan te kunnen komen vertroebeld. Het is aan te bevelen om eerst "de stip op de horizon" te zetten en daar vervolgens in stappen naar toe te groeien.

2.1 Nadere uitwerking van de ambitie in een ruimtelijke visie is noodzakelijk om de thema's te concretiseren.

De kader stellende ambitie is een document op een hoog abstractieniveau. Uitwerking in een ruimtelijke visie is noodzakelijk om de volgende stap in het planproces te kunnen zetten.

2.2 De vigerende ruimtelijke visie is deels gedateerd en kan in het huidige proces in één slag geactualiseerd en uitgewerkt worden.

De vigerende ruimtelijke visie dateert van 2003 (vastgesteld in 2004) en is gedeeltelijk niet meer actueel. Door het plaatsen van de ruimtelijke visie binnen de context van het Parapluplan centrum Losser en het huidige planproces, kan de ruimtelijke visie in één slag geactualiseerd en verder uitgewerkt worden, inclusief het onderdeel "verkeer en parkeren".

2.3 Om de vigerende ruimtelijke visie te kunnen actualiseren en verder uit te werken op basis van het recente planproces is het belangrijk dat uw raad uitgangspunten meegeeft

ten aanzien van de onderdelen “verkeer en parkeren” en het aan het centrum liggende deel van de Gronausestraat.

Keuzes op hoofdlijnen ten aanzien van belangrijke uitgangspunten zijn noodzakelijk om de ruimtelijke visie te kunnen uitwerken.

2.4 De voorgestelde uitgangspunten voor de uitwerking van de ruimtelijke visie zijn mede voortgekomen uit de bijeenkomsten met de klankbordgroepen centrum Losser en Gronausestraat.

Uit het planproces blijkt dat de meningen verschillen over meerdere onderwerpen die spelen binnen de ambitie en scenario's voor centrum en de Gronausestraat. Om een vervolgstap te kunnen zetten in het proces om te komen tot een uitvoerings-programma is het maken van keuzes op hoofdlijnen noodzakelijk. De voorgestelde uitgangspunten zijn tot stand gekomen in bijeenkomsten met de klankbordgroepen, waarbij de binnengekomen reacties in de discussies zijn 'meegenomen'.

Kanttekeningen

1.1 De kans bestaat dat het ambitiedocument te abstract wordt gevonden

Het ambitiedocument omvat vooral speerpunten die in de ruimtelijke visie verder worden uitgewerkt en daarmee concreet worden.

2.1 De meningen over dit complexe onderwerp zijn verdeeld waardoor niet iedere betrokkene tevreden zal zijn over de gemaakte keuzes.

Uit het planproces blijkt dat er tegenstrijdige belangen en daardoor verschillende meningen zijn. Hierdoor is het belangrijk te kiezen voor een integrale aanpak (middels het Parapluplan) en goed uit te leggen aan betrokkenen welke kansen en mogelijkheden zich binnen het ingezette traject voor doen. Desondanks zal niet iedereen tevreden zijn met de keuzes die gemaakt worden.

Om die reden is na de uitwerking van de plannen, in het vervolgproces, voorzien in een formele inspraakprocedure zodat uw raad een goede afweging van belangen kan maken.

Vervolg

Nadat uw raad heeft besloten over de voorstellen, wordt het Parapluplan centrum Losser door ons college verder uitgewerkt. De gemeente werkt vooral aan de uitwerking van de ruimtelijke visie en het plan voor de openbare ruimte. Bij voorkeur loopt dit parallel aan de trajecten van CML, waaronder het traject van “De Nieuwe Winkelstraat”.

Zodra de gemeentelijke onderdelen van het Parapluplan zijn uitgewerkt, worden deze met u besproken in de raadscommissie Ruimte.

Daarna wordt er een algemene informatieavond voor alle betrokkenen en belangstellenden georganiseerd waarbij de uitgewerkte plannen worden gepresenteerd en toegelicht. Deze avond vormt tevens de start van een periode van 6 weken waarin de plannen ter inzage liggen.

Binnen deze periode kan een ieder een zienswijze indienen. De zienswijzen kunnen leiden tot aanpassingen van de plannen en worden opgenomen in een reactienota.

Vervolgens wordt het Parapluplan aangeboden aan uw raad. De gemeentelijke onderdelen uit het Parapluplan (de ruimtelijke visie en het plan voor de openbare ruimte) worden hierbij, samen met de reactienota, ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

Na vaststelling van de plannen door uw raad kan het dynamisch uitvoeringsprogramma opgesteld worden. De gemeentelijke onderdelen hiervan zijn verweven met het MIP en zullen jaarlijks via de reguliere P&C-cyclus bij uw raad terugkomen.

Overzicht bijlagen:

Omschrijving	Datum	Corsanummer
Rapportage CML		
1. Rapportage "Inspiratie voor een toekomstbestendig centrum Losser", CML	07-07-2014	16.0005828
Participatie		
2. Overzicht participatieproces (zomer 2014 t/m 23 maart 2016)	25-03-2016	16.0005829
Onderzoek en rapportages:		
3. Rapportage "Verkeersonderzoek Gronausestraat", Goudappel-Coffeng	19-11-2015	16.0005830
4. Rapportage "Parkeeronderzoek Losser", Goudappel-Coffeng,	04-03-2016	16.0005832
Presentaties van ambitie, ideeën en scenario's, binnen gekomen reacties en beantwoording:		
5. Presentatie Algemene Ledenvergadering CML en raadscommissie Ruimte, d.d. 18 en 19 januari 2016	18 en 19 januari 2016	16.0005837
Van ideeën en scenario's naar kader stellend ambitie-document en visie met voorkeursscenario's:		
6. Presentatie extra bijeenkomst klankbordgroep Centrum, d.d. 23 maart 2016.	23-03-2016	16.0005844
7. Document "Ambitie centrum Losser"	01-04-2016	16.0005845
8. Uit te werken ruimtelijke visie centrum Losser 2016:		
8 a. Aanzet Visie centrum Losser (lagenkaart)	01-04-2016	16.0005846
8 b. Groeimodel verkeer en parkeren: "Toelichting op de verkeerssituatie centrum Losser; groei naar meer verblijfsruimte", Goudappel, 1 april 2016	01-04-2016	16.0005914
8 c. Gronausestraat scenario 5	14-12-2015	16.0005850
Parapluplan centrum Losser		
9. Toelichting samenhangende onderdelen Parapluplan centrum Losser	06-04-2016	16.0005984

Het college van burgemeester en wethouders van Losser;

secretaris,

burgemeester,